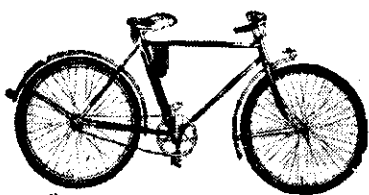

Guurima tessijasartwuga ajaleht Eestis.

5. aastakäik.

Tallinnas, Tartus, Viljandis, Pärnus.

Riibil — (pahemal) Sehmja malla tal miis lohenab hobusemajajid. Paremal ilal Pernu peremees mõtab einet oma lauba-
 koorma juures. Mu paremal — manatalu omant! Reliigi kartuliloomad.

SECRET

Rahvuskogu pooldab presidendi valimist igal juhul.

Hääletamine ka siis, kui üles seatud ainult 1 kandidaat.

Rahvuskogu esimene koja 1. komisjon arutas neljapäeval rahvuse kuuluvuse küsimust. Sellekohased paragrahvad võeti vastu muutmata kujul, välja arvatud § 26, mis käsitleb vähemrahvuslasi. Ka ebasõbralikult jättis vähemrahvuslaste õigusi ette. Kõik vähemrahvuslaste õigused jäeti ebasõbralikult ette, kuid jäi välja võetavast õigusest, mis käsitleb vähemrahvuslaste õigusi. Seejuures rõhutati, et vähemrahvuslaste õigused peavad juutama tarvilikult asjaajamisel riigiasutustes riigikaitse. Seega enam, et riik laseb tulusid nende kodude kaitseks. Ei oleks loomulik, kui riik peaks ametiasutustes pidama tõlke vähemrahvuslastega läbikäimist. Paragrahv, mis käsitleb majandusliku elu kaitset ja elutuse valimise vabadust, võeti muutmata kujul vastu.

Esimene koja 2. komisjon võttis muutmata kujul vastu teise rea presidendi tähtsuse paragrahvi. Õigustasutuste institutsiooni kohta on valituse esindaja J. Keskmeit teinud ettepaneku muuta paragrahvi sõnades, mis käsitlevad majandusliku elu kaitset ja elutuse valimise vabadust, võeti muutmata kujul vastu.

„president“.
Esimene koja 1. komisjon võttis § 3 vastu järgmisel kujul: põhiseadus ja sellega koosolevas oleval seadusel on võimatus aluseks wabarilgi presidendi, rahvuskogu, wabarilgi valituse ja lohtute tegevuses. Selles paragrahvis esinevate nimetuste kirjutus jäi lahile. § 24-dat muudeti järgmiselt, et
tõrgetele õppesutustele ja teaduslikule asutustele hindustatavale mitte omavalitsuslik korraldus, vaid autonoomia.
Näitajad, millele hindustatavale autonoomia, peavad olema riiklikud.

Teise koja 2. komisjon arutas presidendi valimise kohta, mis võeti riiklikult muutmata kujul vastu, tundes siiski mõne uue lisanduse. Näitaks siin § 40 viimane lõige näib järgmisel kujul:
Kui hääletamisel on seatud üles ainult üks kandidaat, loetakse tema wabarilgi presidendiks valituse, kui tema poolt on valimisel antud vähemalt 1/3 kõigi hää-

leõigustite loobumise häälet.
Wabarilgi presidendi valimise läbema korra määrab seadus.

Teise koja 3. komisjon otsustas põhiseadusest välja jätta paragrahvi, mis käsitleb wabarilgi presidendi õigusi pöörduda rahva poole kirjutisega ja anda rahvale otsustada rahvuskogu poolt wabarilgi presidendi valituse poolt algatatud seaduse eelnõud.

Presidendi dekreet-andluse õiguses võeti vastu mõned lisendused.

§ 94-da 2. osa lõik wabarilgi presidendi kirjutisega: „Wabarilgi president ei või dekreedida teistima panna ega muuta: 1) rahvuskogu hääletamist; 2) wabarilgi presidendi valimist; 3) maapäeva wabarilgi riigiloja moodustamist; 4) rahvuskogu koostist; 5) wabarilgi presidendi võimupiire laiendamist; 6) wabarilgi presidendi ja rahvuskogu liikmete tasuliseid; 7) wabarilgi presidendi ja wabarilgi valituse liikmete lohtulike wabarilgi wabarilgi hääletamist; 8) riigikontrolli seadust; 9) riigikontrolli seadust; 10) wabarilgi hääletamist; 11) seadust, mis nõuab riigi tulude ja kulude eelarvet kulude suurendamist.“

KAWA
LINNASE
SOKOLAAD

Täiendavalt rahvuskogu tööst 5. lül.

DEERING jätkab edukatiku.

Talunajapidamise tulusust aitavad tähta ainult head põllutöömasinad. Meie põllupidajatele on tuntumad Ameerika International Harvester Co tooted Deeringi nime all. Deering on saanud põllupidajatele nagu põhimõtte, mille järgi hinnatakse teiste tähtsuse määrust.

Deeringi põllutöömasinate jõuavust meie põllumajanduses tõendab kõige paremini nende järjekordne suurenev levi. Praegune Deeringi õliwanna rohuiniit on selle tõestuse 100 a. arengu toode. Sellel õliwanna masinal liituvad hammasrattad töötavad laanega kiinnitatud õliarbis. Selle tulemusel on masina kerge käia ja hammasrattadest väike kulutus. Suureks paremuks on, võrreldes teistega, patent kopsulust. Wilati kiirus on õliwanna masinail kiirem kui wanemal tüübil.

Dige tasekajalajutuse tõttu ei ole karta mingisugust hobuste turja hõõrumist. Praegu on meil müügil tahes suures Deeringi rohuiniit — 34 ja 43 jala laiuse wilatiga. Esimene on ähe ja teine lahe hobuse wotks.

Deeringi wilatõlaja on samuti warustatud õliwanna, mis kaitseb

hammasrattad talmu ja liitwa eest. Platworm on galwaniseeritud rooste-wabast terasplekt, wintel terasest raamil. Võitelaius 5 jalga.

Wäiksemates majapidamistes võib wilajoristamist kasutada tarwita-da la Deering rohuiniitjaid wilatõl-kusaparaadiga.

Deering masinatest määrivad märkimist weel: Deeringi reastilwajad, kuniwäetisefälwajad ja traktorid. Lintraktorid on warustatud la diiselmootoriga, mille juures walmita-takse mitne suurusjega tüüpe.

Kõik Deering masinad on walmi-katud esmajärgulise materjalist, häs-ti filustatud tehaseis. Need tegurid ja pilajalised logemused on wõimalda- nud Deeringi masinate juures läbi wiia wajakatse täiendusi ja uuendusi. Need on olnud la peamisteks põhjus- telz, miks Deering masinad omawad juure nõudmise.

Waatamata toormaterjalide hin- bade üldisele tõusule, müüakse Dee- ring masinad mõõdukas aasta hin- badega. Deeringi masinad müüwad tarwitatjate- ja majandusühingud. Deeringi esindus on ERM ääres.

Pastorid Hiiumaale meelt parandama

Koguduse-elu kannatab „ajumisele faadetus“ pastortite pärast.

Pühalepa ja Kärbla koguduste pastor J. Ando on lahtul lähemal päewil la tema ajumisele tule pastor Põldmets Suure-Kõpu. Ka Kärbla koguduse õpetaja Kinnas lahtul 1. mail, ajudes Saaremaale. Nii tema ajumise pole määratud.

Konfistoriumil on kombel kohalik rahwaga wotkolu käinud jumalajalajad latta-da meeleparanduse Hiiumaale. Wältejed kogudused jätawad oma hingelajastele matsta waid näljapalla ja peawad seetõttu kaunatama alalist pastortitrit. Keegi ei ta- ha meelestid näljale kogudusele, pealegi jaarel, waltitud jaada ja siin lahendab kon- fistorium kriisi „ajumisele“ jaime teel.

Kärbla ja Pühalepa koguduste praegune ähine pastor Ando on al jattunud konfis- toriumiga mingis küsimuses wotkolu ja on nälj juba üle aasta Hiiumaal meelt pa- randanud. 1. mail ootab kogudus jällegi uut määratud pastortit. Seadupõhne tuleb

meelt parandama Suure-Kõpu kogudusest se- leidustega lahtul pastor Põldmets (Pal- lai).

Kindel on, et konfistorium „jumamise- le“ faadetus pastortitega jada oluforda pa- randada ei jauda. Rahwa lugupidamine sellist hingelajajest on wälsem kui waltitud meest ja selle all kannatab la koguduse tegewus.

Salajas põles talu.

Kolinapäwa õhtul häwifid tules Saljala walla Tammspea külas Augusti Tupita talu hooneid ja suurem aja wallaswara. Tuli al- gas põhküünist, lewis kiiresti tallile ja elumajale, häwitasid kõik hooneid munda- mentideni. Hooneid hinnatakse 3000 kroo- nile, põlenud wallaswara, loomatoitu ja põllutööriistu 2000 kr. Tulle jäi la 800 kr. jalaraha.

Tapaloomade ja liha hinnad.

Noteering reedel, 9. aprillil.

Põllutõstaja Tallinna alalist loomade ja liha turul oli wälse pallumine reedel leik- mine. Nõudmine tagasihoidlik, sest liha hulumishoones palju tagawaraks. Tapala- talu alust turustati wälseid järgmiselt:
Suure d pultid, nuumatud 63—68 f. ja teimifid 61—63 f. kilo. Elusalaalu jä- rel turustati suuri pult 30—33 f. kilo.
Wälse mab pultid: rammuwad 59—62 f., teimifid 57—60 f. ja lahjad 54—57 f. kilo ja rammuwad järele 25—30 f. elusalaalu kilo.

Lehma d: nuumatud 62—67 f., teimifid 50—57 f. ja lahjad 45—50 f. kilo. Elu- jatt turustati lehma wasta walt määrtele 15—20—35 f. piiret kilo.

Mullifad: rammuwad 59—62 senti, teimifid 57—60 f. ja lahjad 54—57 f. kilo. Wälse jatt pallumine juur. Nõudmine teimine. Tapetud waltid ähes nahaga waltid: nuumatud ja juuremad 55—65 f., teimifid 45—50, lahjad 40—45 f. ja praad 38—40 f. kilo. Eluswotfide näljib wasta- walt forbid 22—35 f. piiret kilo.

La m m a s t e pallumine wälse. Nõud- mine wälse. Sõnnad piisawad. Tapetud lam- bad, ilma nahaga ja pudemetega waltid rammuwad järele 55—70 f. kilo.

Siga d e pallumine teimine. Nõudmi- ne teimine. Tapetud sead 80—85 f. piiret ja eluswotf 60—63 f. kilo.

Wahkade hinnad.
Wälse nahad wotest 75 f. kilo. Wä- sika nahad 5.75—6.00 kr. tükk. La m b a n a h a d 2—4 kr. tükk. W o b u s e n a h a d 12—15 kr. tükk.

Toodud hinnad on arwatud ostude ja müükide lahta Tallinna loomaturul.

Tallinna turg reedel, 9. aprillil.

Täname turg laimise elaw. Kanamune müügil rohkesti, — mõid wähe.

Liha. Sead termelt 83—88 f. kg., sealiha wälsemüügil 90—110 f. kg.; loomaliha meerandimüügil 45—65 f. kg., loomaliha kilo- müügil 50—90 f. kg.; waltid termelt 40—65 f. kg., waltiliha kilo müügil 35—75 f. kg.; lambad termelt 60—70 f. kg., lambaliha wälsemüügil 65—85 f. kg.; loolatud seali- ha 90—100 senti kilogrammi.
Tapetud lamad 100—270 f. kg., haned 170—190 f. kg., lallunib 180—225 senti ki- logrammi.

Reid. Wälseid raimed 25—30 f. kg., la- titad 40—70 f. kg., lammajad 60—65 f., lahjad 80—140 f., angerjad 150—325 f., ahwenad 20—45 f., haugid 45—65 f., lurt- fad 35—40 f., tüüd 45—60 f., turtad 20—25 f., wimmad 60—65 f., jilad 80—120 sen- ti kilogrammi.

Wad ja juurwäli. Wälseid lajad 35—45 f. kg., hupulapad 20—28 f. kg., lallitad 13—15 f. kg., peebid 16—17 f. kg., hapud lurtid 2—6 f. kg., porgandid 15—18 f. kg., formid 18—20 f. kg., lallitad 6 f. kg., 70—75 f. 20 kr. mäd.

Wälseid lurtid 50—100 f. kg., rebid 10—20 senti kimp, lallat 180—200 f. kg., lallat 200—250 f. kg., tabarber 80—100 f. kg., libulad 5—6 f. kg.

Jahu ja terawili. Sajaajahu 30—50 f. kg., orajahu 32—35 f., oratanguid 30—35 f., lumbid 35—45 f., laeranguid 35—38 f., laerajahu 22—25 f., rullijahu 18—20 f., rullitad 18—20 f., oraterad 17—18 f., oraterad 15—18 f., hermed 30—40 f., lallitad 25—40 f., oad 34—40 senti kilo- grammi.

Wälseid wälseid. Tallinid 160—175 f. kg., lamuwi 190—200 senti kilogrammi.
Kanamunad 8—10 senti paar.

Walga turg neljap., 8. aprillil.

Terawili ja põllutõstajad: rullitajahu 265—270 f. pd., orajahu 28—30 f. kg., loomajahu 180—200 f. pd., püüli 30—42 f. kg., manna 43—45 f. kg., tangud 22—25 f. liter, tatratanguid 22—25 f. l., hermed 18—20 f. l., oad 14—18 f. l., walged lurtid 160—180 f. walt, lurtid lurtid 200—220 f. w.

Karjajad: rööst piim 18—20 f. kilo- ndu, taluwi 65—70 f. nael, meiereim 180 f. kg., lurtapiim 25 f. kg., loor 80—90 f. l., juust 130 f. kg., lamamunad 7—10 f. paar.

Liha ja elusloomad: tapetud sead 75—85 f. kg., tapetud lamad 80—160 f. kg., elus- lamad 80—180 f. kg., kanapad 60—80 f. kg., eluswotf 10—15 f. kg.

Kalad: hawid 60—65 f. kg., lurtid 40 f. kg., wälseid raimed 28 f. kg., ahwenad 30 f. kg., lallitad 50—60 f. kg., juda- lad 75—110 f. kg.

Selmad: ristilhein 140—175 f. pd., ka- rad 170—190 f. pd., sild 50—60 f. pd., aajahu 95—120 f. pd.
Seagapud 4—7 kr. toorem.

Tartu turg reedel, 9. apr.

Turg endistelt rahwarohke. Eriti rikkalik oli lihaturg ja maarahwa uural oli talu- mehi rohkesti. Kanamunade hind jatkas langust. Teised hinnad enamwähem muuta- matud.

Wälseid: Taluwi 138—158 f. kg., meiereim 163—180 f., lamuwi 190—204 f.; kanamunad 8—10 f. paar.

Liha: Sealiha sealihi 80—90 f. kg., wäl- semüügil 90—100 f., pekk 100—120 f., ju- latatud searaw 140—150 f., julatamata rawn 100—120 f.; waltiliha waltimüügil 15—35 f. kg., wälsemüügil 20—45 f., loo- maliha wälsemüügil 35—65 f.; tapetud lamad 1—2 kr. tükk.

Pärnu jääb edasi lina- tööstuse keskuseks.

Neljapäeval oli Pärnus linatööstuste koosolek, millest wõttis osa 500 inimest. Tööstusühingu sekretär M. Unt informeeris koosolekijad Tallinnas käinud linatööstuste delegatsioonist läbirääkimiste tulemustest. Tööstuste esindajail oli kokkusaamine soji- oal- ja põllutööstustitega. Tööstustele on seletatud, et kui linatööstused teetall- seerimine peaks tulema, siis Pärnu kui suurem lina tööstustamist teelus jäd- felleks la edasi. Seega on alusetud need kartused, nagu mõiks linamonopol kulbaji riimata Pärnu huiwifid. Küll aga arwas põllutööstustite, et Pärnus on elanikude arwu lahta wähe tööstust, v

Parem hammastehoole
NIVEA-
hambapasta abil!

Nälgjokordne mõju:
1 Nivea-hambapasta eemaldab inetuvalvise ham- bakatte.
2 Nivea-hambapasta annab hammastele ilusa läike.
3 Nivea-hambapasta hõlbustab kahjulike suuhappeid.
4 Nivea-hambapasta tugwendab igemeid ja hoiab ära hammaste väljalangemise.

Ilusad ja terved hambad Nivea-hambapasta abil!
W. Mehlis, Tallinn

Walitsus tagasi Madridi.

Wtustawad päewad Biskaia rindel. — Baskidele tuleb abiwägesid, huk- lennukeid kohal. — Kindral Mola wäed 21 miili Bilbaost.

Walitsuswäed lõitawad Edunas ühendusi.

Maa-, mere- ja õhulähing Bilbaos pärast kestab. Wõitlused on wäga äge- dad. Walitsuswäestaste allikast tea- tatakse, et wilmaste päewade wõitlus- tes on wangi langenud 960 walitsus- wälseid. Mitteharmatud wangiid kuu- latamat sõjakohu poolt üle ja need mõistatataw jumna, tes „otsestelt ja reiwadega on wõtnud osa rewolutsioo- nilisest liikumisest rahwusliku Hispa- nia wastu.“

Biskaia frondil walitsuswäestafed tarwitawad omapärast wõitluswiisi. Nad tungiwad edasi wälsest rühma- des, kusjuures lagu rindel telid rida wälseid lahinguid. Sageli need rüh- mad ei ole omawahel ühenduses, kuid enamasti alati wõitlused lõpewad wa- litsuswäestaste lahtis ja walitutatud jelsutõhadele moodustatavale uus rinne. Briti admiraliteet teatab, et Briti ristlejale „Gallantile“, mis oli Balen-

ciast teel Blicantasse, walitsuswäes- ted teostasid laht lahtetungi, kusju- res lennukid ristleja juunas pilbusid kottu wiisteit pommid. Samuti on francolased kimbutanud inglise aurikut „Torpe Gall“, mis oli teel toidulaa- dungiga Bilbaosse, ja põhja lahtud Kanama laewa „Andrea“, mis jamuti tõi toidumoonu baskidele.

(ETA) London, 8. aprillil. (Havas) „News Chronicle“ kirjasaatja teatab Ba- lenciaist, et Hispaania walitsus lawasewat lähemal ajal tagasi pöörduda Madridi. Edasi kirjasaatja teatab, et la mõned walitsmaa lahkonnad on laanud juhatusi walimis olla Madridi tagasiöördumistele. Need juhatused on antud juure optimisimi tagajär- jel, mille põhjuseks on walitsuswägede edustus Guadalaajara frondil.

(ETA) S a l a m a n c a, 8. aprillil. (DAB) Wälse ringhäälingus loeti täna ette wa- litsusjuhi Aguirre illestuse, milles munaseletatakse, et wäestaste on lahtutada juur- hull sõjamaterjali, ja et seisufrond on rõhne. Ent siiski rahwas ei tohi laotada udu mu- busse. Warsti on oodata juure arwu lennukite kohaleõudumist. Ellis on mõlema poo- le jõud jädle talalaalustatud. Sõpits Aguirre manitise rahwast uui julmuu toime pa- nemast, et waltida ebasoowitawaid tagajärge.

Witoria, 8. aprillil. (ETA) Pärast laheffa päewa lestinud rin- naluid on seisufrond wälseid näljibõjundud ootustawad- järele. Walitsuswas- tas- edusmed on Durangoist ainult weel wileiklomeetri laugusel. Walitsuswäed on mi- med positsioonid loomutanud ilma wõitluse la. Wilmastest wõitlustes on walitsuswas- tatele laugis langenud hull sõjamaterjali.

Anda j a r, 8. aprillil. (ETA) (Havas) Penarroya loode pool Blasquesi küla tsoonis „verecimad wali- suswäe“ on loonud jada kontali Xtrema- duras, Cordoba ja Badajozl prowintside põhjapilrit wõitluse wälseid wälseid. Walitsuse lennuwägi pommistas täna woen- lafe wälseid Penarroyas, Juebio Rue- nos ja Juebio Ovejunas.

(ETA) R o o m a, 8. aprillil. (DAB) „Giornale d'Italia“ teatab, et 27. weebua- rri kuni 7. aprillil olnud Darbanelli la- bistanud 13 laewa, milles mitmesugust sõja- materjali 16.950 tonni suuruses Hispaania walitsuswägedele. Peale selle olnud määrti- luis õhu teel Hispaania laabunud 14 laenukide Wene ja 10 Xtchhoffowallia lennuki. Nagu Lürgist teatatakse, jelsawat seal laabumamis 105 laenukide Wene pom- mitlennumit 210 lennukiga.

(ETA) Bilbaos, 9. aprillil. (Havas) Siia laabis hull kolmemootorilisi pomm- lennukeid, mis astuwad lahe tegewusse frondil. Ka walitsuse laugumad wõitluse-

nakste eadabille on täiendatud. Wälse wä- gedele ülemjuhatus loobab, et seisufrond wälse frondil pöördub walitsuswägede lahtis.

Walitsuswägede edasi- tung.

(ETA) Madrid, 9. aprillil. (Havas) Pozoblanco sektorist teatati eile pärast lõunat, et walitsuswäed on jõudnud nelja kilomeetri laugusele Penarroyast.

Biskaia frondil — Franco edu.

(ETA) Witoria, 9. aprillil. (Havas) Walitsuswäestaste teade: Biskaia frondil walitsuswäestafed tungiwad edulast edasi. Wõitlused on lagu frondil wäga ägebad. Praegu walitsuswäestafed tungiwad edasi Du- rango juunas, ilma teine loonud on wõtnud jumna otse Bilbaos peale. Tseel loonul on jada õnnestunud walitutada Barazari tõr- gustikku ja tal ei ole enam teel ees suuri loobuslikke talistusi.

(ETA) Bilbaos, 9. aprillil. (Reuter) Walitsuswägede teatel on Asturia ja Can- tabria frondil laabunud wõitluswäed.

Stenbel, 2. aprillil 1937. a. 261. 5.

STANDARD FORM NO. 64

**Korraldamist ootavad veel 20.000 lapitalu ja 7.500 ühismaadega talu.
Tööde läbiwiimiseks antakse riiklikku toetust.**

Seletatīstīrijas jēlle seaduje juure ņelbaffe muuhulgas jārgmift:

Seni on eramaade torralbatu toimunud	frundīstie minetul pole ņis, jeda aletit tū
peamīstet Veitjer. ja Wlurmuat Narwa jē	uiderīda, iēdranīs āts, tui mets pol
tagules olas nēt Saaremaa, kus lēhes	raietlāps, waid pōhīmīstētullit tules jeda
eimēles on torralbatud eihjone hīnge-	teistat jamaa wādūrtules afelele anba.
maib ja wīlmās — lapīmeib. Nendes	Wēib wādārdhēib meita laastamīse aia
maabes oti juur ofa talunēda dāmīstet	jaab ainuit jēlga āra hōida, et

Oluksemate normide kohta võib lähemalt mõelda järgmisi. Maalorraldajate all uus seadus mõistab paremate võimaluste loomist maade majandamisel, kas maad omandi uuesti trütmise, maade jaotamise, maade vahetamise, piirivaheluste lahendamise või fermituutide loraldamise laudu.

Maakorraldamisel on praegu harilikuks nähteks, et teilega täibi naajad meila laastamine, aries, et see itähed teilele itistule. Maakorraldus aga iteenest ei pöhtjasta sugugi meila häwitama. Ra meila teile

Maaforrallidus põhjenduseks seatakse Alles
 eluüldist loogikut andmetel ja kinnitatakse
 etajari ja maaforralliduse olematuna biret.
 tori poolt. Rehtima torra juures leadihi
 maaforrallidus põhjenduseks Alles asjaoluliseb
 se, mis ei ole aga süngi otstarbekohane,
 etas asjaolulise vastandam teele harilikult
 pädaga peatistaudfiet ja lühinägesifiet, ar-
 vestratuma nii enda kui ja rahvamajaj-
 ussifile liigamamadi humiid.

Maalorralduse tulude jaotamisteks on
rues seaduses õiglasem alus — maalorral-
dusest jaotada tulu.

Kuna maakorraldus on rahvamajandus-
sult suure tähtsusega, luid ühtlasi teatud
uurte luhudega, mõidats asjaosalistele sel-
eks anda riisilist toetust, mis tuleb ajun-
ustafitali summadest. Maakorraldustööde

abiinimisel asjaosaliste poolt, samuti laenuvõttekriteeriumide hoonete püstitamisel, võidakse anda asunduskapitalist laenu tähtajaga üni 60 aastat, arvaes laenukt 2% intressile ja 0,5% administrafioonitulu.

Põlumehe tähtsaamat 4. osa, Tooma-
asematus 1, Weissematus 3 ja pitman-
etus 392 lht 171 joon. Siis. Alboja
etus, söötmis, termishoiuopetus, wei-
e lekahitus ja selle hindamine, tönd
aretus, söötmine, laudab ja termishoid
siimandus. Kirjut. A. Steinberg, A.
Muuga, J. Karlson, J. Mägi, A. Mägi-
se, A. Wajl, P. Kallit, J. Paja, M. Grotz
hind 4 fr.

U. Rängel Koduloomade arstimine ja
sünnitusabi 3. tr. 348 lht. 53 joon. Siis:
põletil, posamit, haamad, ainetemahetus-
naha-, hobuste muslatuse-, hingamist-
elundite-, rinnutus-, seedimiselund-
haig-
usfid jne, sünnitusabi, raskusjed, arstimis-

Jettiisid, üdarahaigus, kodune apteek,
 loomataudide vastu mõttl. seabujed ja
 määrused, lahjurite hävitamine lanta-
 des. Hind fr. 1.50.

2. Dit Roduloomade termishoid ja sünnitusabi 3. tr. 236 lht. 101 joon. Hind 40 senti.

Prof. Dr. Stören Piimanduse õpetus.
415 lhl. 150 pilti ja hulli tabeleid. Piima
hroomimine, loorimine, haastoorimine, ja-

hutamine jne., mõt, lootsjels, juust, wor-
mimine, pressim., foolamine jne., taseitr,
fondensjapiim, piimatõrõstule ajut. ja ehi-
tamine, jõumafinad, armepidam. ja asja-
giimine. Sõnad fr. 350

amine. Hind fr. 3.50.
 N. Ruderström ja N. Maso Kacjalont-
 rollarwepitamise obitobelid. H. fr. 2.—
 J. Amilepp Eöödajuurwija laswata-
 mine. Hind fr. 1.15.

Wolinikud jääwad päewarahata. Valdade sissetulekud suurenewad.

Seaduse vastamiste eeskiri, te maksima-
häärimisel muutunud tölt maksimaalfamisse
ajal maks püüsimel eluslohta ma töö-
lohta omavah lihts selle maks sobaniku³,
kui nad kolme kuu jooksul ei teata, et nad
loomivad kuuluda mõne teise omavalitsuse
sobanikuks, kui neil oli varem püüsimel elu-
mõ tööloht. Niihul, sellel lihts püüsimel elu-
mõ tööloht, arvatavate selle maks
sobanikuks, kus nad tähtsustat ajal para-
jasti. Kui nad ei teata, et nad loomivad
kolme kuu jooksul ei teata, et nad loomivad
kuuluda mõne teise omavalitsuse sobanikuks,
kui neil varem oli püüsimel elu-
mõ tööloht.

Wallaolinike arvu on püüratud 10—20. Seni on wallaolinikele maksetud taju sõidu- ja rüüwarahade näol. Kuina aga wallaoliniku amet peaks olema auamet ja rah-

Järelemahtus waltab üle teostab Rõ-
ministeerium ja wastawad maawalitsused.
Mõnikord mõitwad ette tulla juhud, kus ha-
silikud järelemahtewahendib ei ole selleks
sõlmasid, et kõnnitakse rüütsid, mis ei

...kõrvaldada, et formalbada nähteks, mis hal-
 wamad wallaswomawaliisuse tegemise. Sellis-
 tel juhtudel on wabariigi waltisus-l õigus-
 wõjeministri ettepanekul kuulutada wõlja
 wõj- wõjoliitogu waltimis- kos õffitsi-
 wõj- wõjoliitogu waltimis- kos õffitsi-

Zuhul, kui wõlitud esinduskogu ja wõlitsus ei juuda forraldada wallaomawalit-

tule majapidamist riik, tegutsedes walla-
 mawalisfufus jafufub majandussifufufufese ras-
 wustefese, on wobariigi walitfufel õigus fife-
 minifitri ettepanekul feisma panna walla-
 wolifogu tegewufuf. Samuti on fifeminifitrl
 õigus förmaldada wolifoguf kifitfuid ifitfuid,
 kui nad taitawatad molifogu tööd.

[illegible]

Rannarootslased juuks Rootsiimaale tööle. Põl-
lutööliste ülejääk Wasknarwa ja Petseri kon-
wendis. Kuhu tallu jäädaakse paika pidama.

Põllutööliste tööaaroo
 walmistab hooltega loomusõidet ühisest töö-
 tury olukorrast Eesti. Tööliste nõudmine
 ja pakkumine ühtsuses lõpetatakse on ma-
 helduw. Järwa- ja aani lõpetamisest
 aprillist alul registreeritud 20 tööpakkumist,
 kuid mitte ühtegi töö nõudmist. Kõige
 lõpetamisest registreeriti esimene nõudmine joo-
 tul 9 töö nõudmist. Lõpetamisest piirides seni
 tööliste puudust ei olnud, kuid wimalajel
 ajal on siiski tööliste nõudmine muutunud
 raskemaks. Kõige lõpetamisest on regis-

Seni ületab tööliste pakkumine töö-
 tade pakkumist ainult 24 ja aani
 ja peiseri lõpetamisest. Muud töö-
 efineb põllutööliste puudus.

•

Põllumees peab saama taluteenijaid ta-
 wistell määralt — see on terwe maa üh-
 mus ja tegu riigi ühanneme. Põllumees
 ei saa selles asjas taatuse hoolits jätt-
 ühijast talupidajajad kui ta teenijad wõ-
 wad seda ühijast täiselt ja rahmelishe-
 jelt. „Ma Hääle“ toimetustel jaoab üh-

päev kirju nii ühelt kui teiselt poolt. Seeläbi saavad peremehed oma olukorda, teemad ja teinjad, Kendes kirjabes palistub talude hõltsel ja palju weernat töde maan-
 tust raskustest. Mõjuvalt ja hingelise loo-
 tusega põhjendawad mõlemad poolel oma
 eeskajadomil. Praegu on wiimne aeg ta-
 ludeõltsel hankimiseks, kuid paljud pole
 leid weel leidnud.

Maailmakuud kirjab ja armamised luba-
vad aga järeldada, et meie taludes tuleb
kiiks suur ja tugew mõjuv tegemisse pan-
naks teenistate paisnapiidamiseks. Veremehed
peawad asuma jellele teele, et talujuhtajele
ja taluübristule on waja ehitada 2-3 du-
ja kistendat kobotunnest. Taluteenija oma-
susele toateseks peab kindlasti lauem paika.
Weel kindlam on, kui sulane saab wabal-
loisjal elutseja omaette majatehes. Annama
temale sama kobotunnatuse, mida loodab
linnuss. Omaette korteri täpslus ojutus tä-
napäew paitsu mõjumataks kui juba maal-
tamaallist hinnatakse. Ei ole võimik talde-

te panemata jätta Soome taluperemeeste
toetumusi. Soome talupidajad on teenijate
sotsiaalsete paljude vastu võtnud. Üks ole seda ta
sotsiaalset mõnes talus näha, kus alati täiesti
keelatud. Teadagi, et meie talud ühe-tahes
sotsiaalsete ei juuba täiesti teoreetiliselt ehi
tada, kuid tähtis on ka see, et selline lahend
sotsiaalset täiesti mõistatse. Täielik talu
juuba korter oja palja ära. Olgu juuiline
üks harkaja ja ettemõitlik tahes, kuhu ta lä
hob füsile? Kaha eestli et leia tihti pea
warju maal.

Hobusekasvatus uutele alustele

**Kümnegaastak tori-hobuste arendamiseks. Põllu-
majanduslik hobune ratsatüübi ajemele.**

Tori hobuste tõuajaloo on koostatud
tööd aluseid tori-tõugu hobuste arendami-
seks. Selleks töötati välja eriline tü-
p, aasta 1910, mille järele alates
1937. aastast kuni 1947. aastani kujunda-
di tori hobune sammuhobuse tüübiks.
Seda püüti juba hobust aretada 19. saj-
nu nõuete kohaselt. Edaspidi tuleb tori-
hobuse komponendist väljaalustamisel
erinevad ratsad sugened, nagu Inglise
tüüpi, Hannoveri, Prantsuse, Hollandi
tüüpi ja teised liigid hobuste liiki kuul-
uvad.

Nüüdsest peale pööratakse tori tõu kujunemisele tähelepanu maid põllumajanduslikku hõbe mäljaarendamiseks. Selle järele kujunemas eeldaspidi tori hõbused jõulis- kudes, kuid sellejuures illagi elawa iseloo- tuga, fireite ja lorrappäraste liigutustega loomadets. See rinnaajugawusega, madala- algsetena ja pilsadena osutuwad nad meis- ludes küllast fireiteks nii sõiduks kui ta- weedumeks. Tori hõbuse aretuse ametlikke- lise komponendites jääb nüüd Eesti ja- lortfolli-Monasteri hõbuste meri.

Edaspidi ei mõista enam tori hobuste
sugurasmatusse neid hobuseid, kelles on
teada inglise täisverd, anglo-araabia ja
amerika traamli verd. Eimejel viiel aast
al mõis meil mõtta sugurasmatusse h
eid, kelles on teada Ida-Preisli, Hannover
ja Holsheini hobuste verd, kuid kes om
mõlmisest mõistavad tori hobuste sug
asmatu „TB“ osale nõuetele. Asutaba
mõis aretamiseks ka postier-bretoni h
Meie nõuetele sobivat ja veel olemasole
vat mana tüüpi Gossney hobule verd mõ
Asutaba seni kuni juba veel leidub mei
hobustes. Ida-sriisi hobuseid kasutatakse ni
malt mastipuhandis, vähenoõblifte j
awara sammuga hobuseid. Vererõõrstenbu
lets kasutatakse postieri hobuseid. Wõima
huste piirides jatkatakse ja „hetmani“ tüü
pi hobuste mere juuretoomist tori täle.

Saame aru, meie wanemaid talupereme-
hi paneb jee torterite nõudmine nagu pa-
handawalt arwama ja mõlema, et la-
talu suudab Reid mõnujusi aina ehitada
kuidas enne läbi saabi! Tõsi küll, wanad
peremehed tegid omal ajal sulastega seissi-
nastel tööd, joid mardet toitu ja elosi
oma läperekonna inimeled ajhistes ruu-
mides ja ähtemoobi. Kuidugi oli ka eran-
dised suurematas õuna-Geeli taludes. Kuni-
neeg loob ussi nõudeid. Peame endid nend-
idärgi lohandama. Meie rahwas õhmerda-
suuri summasid haridusele ja haridus nõua-
oma oja. Peame teenijaid õitima talud
välge lohutundega ja sellekohaste wõima-
lustega. Wälge omaette majale hoiaib töö
inimekt tiheti kindlamini kinni, kui palga-
tõrgendus wõi seabuse hoolitsemad mää-
rusele.

Viisa liigibase weresuguluse ärahoitmi-
jeks ja werewärstenduseks tuleb wäljas-
poolt siie tuua Norjast werd siibabaid
juguti mitte enne kui 10 aasta pärast.
Siie tuua mitte ainult niiluguseid juna-
täfte, kes kuuluvad sammuhobuste liiti,
ning omamad joomitud komponendid werd
kas otsejelt wõi nad on joomitud täugdest
wäija aretatud ja maistamad nõuetele.

Tori tõugu hobusteks märgitakse ebas-
pibi maid niijuguleid loomi, kelle välimil
on loostloline, tugev ja jälgava ehitusega
ning heade tsipadege. Ka muud peab ju-
guhobune olema hea termisega, avara ja
hooga jammuga, vastupidam ning waife
ja hea iluomuga. Suguhobusteks märki-
mised korraldatakse weo- ja sõibatse-
hobused, kes 400 meetri wahemaal katmijels
wajawad weokatjel jammu täies 4 minutit
ja 45 sekundit — need juguhobusteks ei
märgita. Korraldamisele tulewad ja woi-
miswõiktsused jaguafkübele ja «märale».

Kewadine waimufultuur

**Seltskonnaelu Suure-
mõijas jälle hoogu võt-
mas.**

Siis aasta aega oli Pühalepa wallas Suuremõisa rajoonis jeltseounaelu tardu-
mas. Umbruse noorjool polnud peale lahi-
nulistis palmeta ainiusti loostäimistõhta —
pundufid ruumid. Aasta algul awanes mõi-
malis Suuremõisa loolimajas (erb. lohi
jaalis) pidube forralbamijels. Siimesena
lajutas mõimaluht 7. märtil M. S. „Seo-
lo“, lanteks ette 2-paatusliku jandi „Mu-
retute silemlau“. Olamõit peest üle laua
aje oli launis elaw, nit et „lasja“ ei jätnud
forralbajail polju joomit.

Pühapäeval, 4. aprillil korraldas ÜERN Rajevälja osaj. Suuremõljas peo — jaaremalaale J. Vembri toomõdlaaja „Knoot-out“. Rahvast tuli kolm ennegagematult palju, mis rahuldas ka tulu mõttes peo korraldajaid, vaatamata pädsmete odamusele. Näideti õnnestus ettelandelt mõrdlemist hõõbi, arwesse mõttes loma müüstu. Ruid wilmunud näitlejad oskasti loma piuduse kaetada jega, et tiidib olid niinõrd head, et waatlejail polnubki aega ruumi titistusele täpelepanu justida. Omab ju ÜERN Rajevälja osaj. patimad asjaarmastajad-näitlejad, tselest mõmed kuuljus üle loogu jaare ulatub. Rord peol oli hea. Iidse nagu näha, meelitis ÜERN Rajevälja kuulus nimi neidki peole, teda enne kuinagi peol näha pole olnud. Poolsi kogunes naabermaladeest ja teistest faartelil, küll jalgsi, hobustega ja autobega. Peo lorbamine rahuldas osapõtjaid kui ka korraldajaid täiel ulatusele.

Deadline.

Meedel, 9. aprillil 1937. a, Lht, 10